

Hunyady László élettudományi alelnökjelölti koncepciója

A Magyar Tudományos Akadémia tevékenységének vezérfonala az **MTA 192., rendkívüli közgyűlésén 93 százalékos többséggel elfogadott küldetésnyilatkozat** („A Magyar Tudományos Akadémia küldetése 2019”, <https://mta.hu/data/dokumentumok/hatteranyagok/Az%20MTA%20Kutatohelyeinek%20eredményei/20200107%20kuldetes.pdf>). A Magyar Tudományos Akadémia és a Fiatal Kutatók Akadémiája 2025-ben több mint 5000 kutató bevonásával felmérést végzett a magyarországi, illetve hazánkhoz kötődő kutatók helyzetéről (https://mta.hu/mta_hirei/kutato-felmeres-2025-114801). Ez a felmérés azt tanúsítja, hogy a kutatói társadalomnak (korcsoporttól függetlenül) egyértelműen pozitív a véleménye az MTA küldetésnyilatkozatáról, **mellyel munkámat teljes összhangban szeretném végezni**. Pályafutásom nagyobb részében a Semmelweis Egyetem Élettani Intézetében dolgoztam, 2022 óta pedig a HUN-REN TTK Molekuláris Élettudományi Intézetének igazgatója vagyok, ezért úgy gondolom, hogy megválasztásom esetén hitelesen tudnám megjeleníteni az egyetemen és a kutatóintézetekben dolgozók problémáit is.

A kutatók körében végzett fenti felmérés is tükrözi a magyar társadalom alapvetően pozitív véleményét az MTA tevékenységéről, ugyanakkor a hazai tudományos élet számos problémájára és hiányosságára is felhívta a figyelmet, melyek napirendre tűzése és a megoldások keresése fontos feladta az MTA-nak. Az alapvetően pozitív társadalmi megítélés ellenére az elmúlt években az MTA sorozatos támadások kereszttüzébe került. **A 2026-ban felálló új MTA vezetés legfontosabb feladatának azt tartom, hogy az MTA a jövőben is megőrizze, sőt megerősítse a magyar tudományos életben két évszázada betöltött vezető szerepét.** Ennek záloga megítélésem szerint az, hogy az MTA (amint eddig is) tudományos bizonyítékokra alapozva, kizárólag szakmai szempontok alapján alakítsa ki és kommunikálja véleményét a magyar tudományt érintő kérdésekben. Az MTA a nemzet tanácsadója, és ennek szellemében politikai szempontokon felülemelkedő együttműködésre kell törekednie a magyar nemzet minden csoportjával.

Az élettudományi kutatások jelentőségét aláhúzza, hogy sikeres agrárkutatások nélkül nincsen hatékonyan működő mezőgazdaság, az orvosi kutatások alapozzák meg a betegellátás fejlesztését, a biológiai kutatások pedig alapot és kiindulópontot jelentenek mindkét terület számára. Az **MTA 3 élettudományi osztálya közötti együttműködéseknek** jelentős hagyományai vannak, mely a közös témák és a közös módszertani megközelítések mellett az új tudományos eredmények társadalmi hasznosítására is kiterjed. **Az élettudományi alelnök kiemelt feladatának tartom és munkám szerves részének tekinteném, hogy támogassam az élettudományi osztályok tevékenységét, és koordináljam együttműködéseiket egymás között, illetve az MTA többi osztályával.** Kezdeményező szerepet szeretnék játszani abban, hogy **az élettudományi osztályok rendszeresen szervezzenek közös rendezvényeket** olyan témákban, melyek mindhárom osztályt érintik. Nagyon sok ilyen közös téma van: például a genetikai kutatások, az antibiotikumok felhasználásának problémái, a vírusok és egyéb káros mikroorganizmusok elleni védekezés, biotechnológiai fejlesztések, környezetvédelem, klímahelyzet stb. E rendezvények is hozzájárulhatnak az együttműködések fejlesztéséhez. Az élettudományi területen széles körben van lehetőség a nagyközönség számára szervezett ismeretterjesztő rendezvényekre is, melyek internetes és egyéb csatornákon (terjesztett) gyakorlati tanácsokat adnának pl. egészségügyi, mezőgazdasági vagy természetvédelmi kérdésekben. Ilyen programok szervezésében is szívesen részt vennék.

A kutatók körében végzett felmérés egyértelműen mutatta, hogy **az MTA pályázati rendszereinek (pl. Lendület program, Bolyai János kutatási ösztöndíj stb.) rendkívül pozitív a megítélése.** Az MTA alelnökeként támogatnám e pályázati rendszerek megőrzését, fejlesztését és szélesítését. Kiemelt jelentőségű feladatnak tartom **a korábban rendkívül sikeres MTA kutatócsoport pályázati rendszer újraindítását.** E pályázati rendszer hatékonyan támogathatná az egyetemeken folyó tudományos kutatást, és segítené egyetemeink reputációjának és nemzetközi rangsorokban elért pozíciójának javítását. Az MTA eddig is élére állt azoknak a törekvéseknek, melyek biztosítják a digitális eszközkhöz való hozzáférést. E munkát feltétlenül folytatni kell. Emellett fontosnak tartanám, hogy **az MTA hozzon létre az erre igényt tartó MTA tagok, MTA doktorok és MTA köztestületi tagok számára élethosszig tartó e-mail címet,** mely stabil pontot jelentene gyorsan változó világunkban.

Az MTA-nak fontos szerepe van abban, hogy a tudományos élet szereplőivel megértesse és elfogadtassa azt a jogos társadalmi igényt, hogy a közpénzből végzett tudományos kutatások eredményei gazdaságilag is hasznosuljanak. Ugyanakkor meg kell értetnünk és el kell fogadtatnunk a hazai közvéleménnyel és a politikai szereplőkkel, hogy a tudományos kutatás elsődleges célja jelentős nemzetközi (vagy Hungarikumok esetében hazai) visszhangot kiváltó új tudományos eredmények, felfedezések, illetve alkotások létrehozása. Fontosnak tartom, hogy **az MTA és elnöksége hatékonyan kommunikálja a tudományos teljesítmény jelentőségét az ország reputációja szempontjából; és azt, hogy a hasznosításban is csak erre alapozva lehet magasabb szintre lépni.** Az MTA már eddig is számos lépést tett annak érdekében, hogy **fejlessze kapcsolatait a Magyarországon kutatást és fejlesztést végző vállalkozásokkal.** Ezt az együttműködést folytatni és támogatni kell, és ezzel párhuzamosan ösztönözni kell azt is, hogy a versenyszféra saját kutatási tevékenysége mellett minél több vállalkozás javasoljon és finanszírozzon tudományos témákat az egyetemeken és a kutatóintézetekben.

Az MTA alapvető feladata, hogy irányt mutasson a tudományos minőség kérdésében. Ezt a célt úgy kell megvalósítani, hogy támogatni kell valamennyi tudományterület fejlődését és segíteni az elért eredmények kommunikálását, valamint az együttműködést a tudományos élet és a társadalom szereplői között. A minőség iránti elkötelezettség fontos része, hogy az MTA folyamatosan kommunikálja, és eljuttassa a közvéleményhez a tudomány legkiemelkedőbb eredményeit és folyamatosan harcoljon az áltudományok egyre terjedő hamis nézeteivel. Az MTA doktora cím szakmai szempontokon alapuló, átlátható és az egyes intézményektől független minőségbiztosítási rendszer. Következetes munkával növelni kell a cím elfogadottságát, és meg kell fordítani az MTA doktora cím jelentőségének háttérbe szorulását az egyetemek és a kutatóintézetek promóciós rendszereiben. Az MTA 2022 óta adományoz Kiváló Kutatóhely minősítést, melyet 2024-től a vállalatok vagy vállalkozások keretei között működő kutatóhelyek is elnyerhetnek. Ma már több mint száz kutatóhely rendelkezik ezzel a minősítéssel, melynek célja a kutatóhelyek kiválóságának elismerése, és a pozitív példák bemutatásával valamennyi hazai kutatóhely fejlődésének ösztönzése.

Összességében megválasztásom esetén tevékenységgemmel az élettudományok terén végzett tudományos kutatás fejlődését, hazai és nemzetközi együttműködések szélesítését szeretném támogatni. Fontos célnak tartom, hogy **a kutatói társadalom mellett a hazai közvélemény is még jobban megismerhesse az MTA tevékenységét, és annak színvonalához méltó pozitív véleményt alkothasson róla.**